

VALSTYBINĖ ENERGETIKOS REGULIAVIMO TARYBA

Biudžetinė įstaiga, Verkių g. 25C-1, LT-08223 Vilnius, tel. +370 5 213 5166, el. p. info@vert.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188706554

Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai

2025-

Nr. R2-

I 2025-10-24 Nr. 3-1634

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ PAKARTOTINIO DERINIMO

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, įvertinusi Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos 2025 m. spalio 24 d. raštu Nr. 3-1634 pateiktą Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 20¹ ir 20⁴ straipsnių pakeitimo įstatymo projektą, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 9, 41, 44, 67 ir 74 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą ir Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 pakeitimo įstatymo Nr. XV-169 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą, pagal kompetenciją teikia pastabas ir pasiūlymus pridedamoje lentelėje.

PRIDEDAMA. Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos pastabos ir pasiūlymai Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos pateiktiems įstatymų projektams, 10 lapų.

L. Kasparavičiūtė, tel. +370 615 22973, el. p. laima.kasparaviciute@vert.lt

L. Sveklaite, tel. +370 690 74668, el. p. lina.sveklaite@vert.lt

**VALSTYBINĖS ENERGETIKOS REGULIAVIMO TARYBOS PASTABOS IR PASIŪLYMAI LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJOS
PATEIKTIEMS DERINTI ĮSTATYMŲ POJEKTAMS**

Eil. Nr.	Projektų nuostatos	Pastabos / pasiūlymai	Siūlomi pakeitimai
Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 20¹ ir 20⁴ straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – AIEĮ projektas)			
1.	Dėl AIEĮ projekto 1 straipsnio 4 dalies, kuriuo keičiama AIE įstatymo 20 ¹ straipsnio 9 dalis: „9. Gaminantys vartotojai, kuriems taikomi šio straipsnio 2 dalyje nurodyti elektros energijos kiekio apskaitos principai, moka viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje kainą, kaip tai numatyta Elektros energetikos įstatymo 74 straipsnio 4 dalies 4 punkte.“	Elektros energetikos įstatymo (toliau – EEĮ) 74 straipsnio 4 dalies nuostatose, įskaitant ir siūlomus pakeitimus, reglamentuojama iš kokių asmenų ir už kokių elektros energijos kiekį renkamos viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje (toliau – VIAP) lėšos, tačiau VIAP kaina, kurią turi mokėti gaminantys vartotojai, numatoma reglamentuoti siūlomuose EEĮ 67 straipsnio pakeitimuose. Atsižvelgdami į tai, manome, kad siūlomos AIE įstatymo 20 ¹ straipsnio 9 dalies nuostatos, jog gaminantys vartotojai moka VIAP kainą, pateikiant nuorodą tik į EEĮ 74 straipsnio 4 dalies 4 punktą, ir nenurodant (nepateikiant nuorodos), kokio dydžio VIAP kainą turės mokėti, nėra tikslios ir gali klaidinti. Siekiant aiškumo, siūlytume arba atsisakyti nuorodų į konkrečius EEĮ straipsnius ir jų dalis, arba papildyti nuorodas ir dėl VIAP kainos, kurią gaminantys turi mokėti.	
2.	Dėl AIEĮ projekto 3 straipsnio 4 dalies: „4. Šio įstatymo 1 straipsnio 1 dalies ir 2 straipsnio 1 dalies nuostatos dėl gaminančių vartotojų kaupimo ir apskaitos laikotarpių taikomos kaupimo ir apskaitos laikotarpiams, prasidėsiantiems nuo 2026 m. balandžio 1 d.“	Aiškinamajame rašte nurodoma, kad pakeitimai dėl kaupimo laikotarpio siūlomi atsižvelgiant į saulės šviesos energijos elektrinių gamybos tendencijas, kuriomis remiantis matyti, kad intensyvesnė gamyba prasideda jau balandžio mėnesį, dėl ko didėja į elektros tinklus pagamintas, tačiau nesuvartotas elektros energijos kiekis. Šie pakeitimai sąlygotų mažesnius elektros energijos kiekius, dėl kurių kaupimo laikotarpio pabaigoje elektros energijos tiekėjai turėtų mokėti kompensaciją, bei skatintų gaminančius vartotojus subalansuoti elektros energijos gamybą ir vartojimą, mažinant perteklinės elektros energijos generaciją. Taip pat aiškinamajame rašte akcentuojamas elektros energijos tiekėjų patirtas finansinis disbalansas dėl gaminančių vartotojų į elektros tinklus patiektos ir vėliau kaupimo laikotarpiu susigrąžintos elektros energijos	Siūlymas AIEĮ projekto 3 straipsnio 4 dalį išdėstyti taip: „4. 2024 m. balandžio 1 d. – 2026 m. kovo 31 d. kaupimo ir apskaitos laikotarpiui taikomos Šio šio įstatymo 1 straipsnio 1 dalies ir 2 straipsnio 1 dalies nuostatos dėl gaminančių vartotojų kaupimo ir apskaitos laikotarpių taikomos kaupimo ir apskaitos laikotarpiams, prasidėsiantiems nuo 2026 m. balandžio 1 d. “, o kaupimo ir apskaitos laikotarpio pabaiga laikoma 2026 m. vasario 28 d.

		<p>vertės skirtumo.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad vadovaujantis faktiniais gamybos duomenimis jau kovo mėnesį pastebimas gamybos saulės šviesos elektrinėse didėjimas, kuris lemia didesnę kompensaciją už pagamintą ir nesuvarotą elektros energiją kaupimo laikotarpio pabaigoje, manome, kad tikslinga nustatyti trumpesnę 2024–2026 metų kaupimo laikotarpio pabaigą. Toks reglamentavimas neturės neigiamos įtakos vartotojams, kadangi dauguma gaminančių vartotojų iki vasario pabaigos jau būna išnaudoję sukaupią elektros energijos kiekį. Kovo mėnesį dėl didesnio saulės intensyvumo gamyba saulės šviesos elektrinėse pradeda augti, todėl tikslinga šią gamybą priskirti naujam kaupimo laikotarpiui.</p>	
Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 9, 41, 44, 67 ir 74 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – EEĮ projektas)			
3.	<p>Dėl EEĮ projekto 2 straipsniu keičiamo EEĮ 9 straipsnio 8 dalies:</p> <p>„8. Taryba, vadovaudamasi Tarybos nustatytomis sąlygomis ir tvarka, atlieka gaminančių vartotojų sukurtos naudos elektros energetikos sistemai vertinimą.“</p>	<p>Atsižvelgdami į tai, kad Tarybos kompetencijai nėra priskirta nustatyti sąlygas ir tvarką, pagal kurias turėtų atlikti gaminančių vartotojų sukurtos naudos elektros energetikos sistemai vertinimą, siūlome, pirmiausia, įtvirtinti nuostatas dėl šių sąlygų ir tvarkos nustatymo (tvirtinimo), o tik tuomet pavesti atlikti gaminančių vartotojų sukurtos naudos elektros energetikos sistemai vertinimą. Manytume, kad tikslingiausia tai būtų numatyti papildant EEĮ 9 straipsnio 3 dalį, kurioje nustatytos Tarybos funkcijos.</p>	<p>Siūlome vietoje EEĮ 9 straipsnio 8 dalies pakeitimo papildyti 9 straipsnio 3 dalį 6¹ punktu ir jį išdėstyti taip:</p> <p>„6¹. nustato gaminančių vartotojų sukurtos naudos elektros energetikos sistemai vertinimo sąlygas ir tvarką ir atlieka šį vertinimą.“</p>
4.	<p>Dėl EEĮ projekto 2 straipsniu keičiamo EEĮ 41 straipsnio 9 dalies:</p> <p>„9. Tiekėjas, teikiantis šio įstatymo 74 straipsnio 2 dalies 9 punkte nurodytas viešuosius interesus atitinkančias paslaugas, vadovaudamasis Tarybos nustatyta tvarka ir sąlygomis, kiekvienais metais ne vėliau kaip iki einamųjų metų birželio 1 dienos Tarybai pateikia ataskaitą, susijusią su gaminančių vartotojų, kuriems taikomi Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20¹ straipsnio 2 dalyje nurodyti elektros energijos kiekio apskaitos principai, per praėjusius kalendorinius metus į elektros tinklus</p>	<p>Siekiant išlaikyti nuoseklumą EEĮ siūlytina tikslinti nuostatas numatant, kad pateikiama ataskaita ir auditoriaus išvada.</p> <p>Taip pat papildomai atkreipiame dėmesį į tai, kad siūlymas nepriklausomų tiekėjų nuostolius vertinti pagal kalendorinius metus nuo 2026 m. kaupimo laikotarpio, apimtų ir dalį 2024–2025 m. kaupimo laikotarpio, t. y. (sausio, vasario mėn., vertinant pagal naują siūlomą kaupimo laikotarpio pabaigą), todėl nepriklausomo tiekėjo rezultatas pirmaisiais metais neatspindėtų realaus laikotarpio, per kurį susiformavo nuostoliai ar nauda,</p>	<p>Siūlymas EEĮ 41 straipsnio 9 dalį išdėstyti taip:</p> <p>„9. Tiekėjas, teikiantis šio įstatymo 74 straipsnio 2 dalies 9 punkte nurodytas viešuosius interesus atitinkančias paslaugas, vadovaudamasis Tarybos nustatyta tvarka ir sąlygomis, kiekvienais metais ne vėliau kaip iki einamųjų metų birželio 1 dienos Tarybai pateikia ataskaitą, susijusią su gaminančių vartotojų, kuriems taikomi Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20¹ straipsnio 2 dalyje nurodyti elektros energijos kiekio</p>

	<p>patiekto ir suvartoto elektros energijos kiekio, neviršijančio į elektros tinklus patiekto elektros energijos kiekio, vertės užtikrinimu, ir nepriklausomo auditoriaus ataskaitos patikros išvadą. Šios dalies nuostatos <i>mutatis mutandis</i> taikomos garantinio elektros energijos tiekimo atveju.“</p>	<p>susijusi su gaminančių vartotojų veikla ir dėl to gali kilti ginčai dėl nuostolių ar kompensacijų skaičiavimo tikslumo. Atsižvelgiant į tai, siūlytina apsvarstyti galimybę vertinimą sieti su gaminančių vartotojų vienerių metų kaupimo laikotarpiu. Vertintina, kad siūlomas pakeitimas likusiam reglamentavimui įtakos neturės.</p> <p>Tuo atveju, jei būtų atsižvelgta į šį Tarybos siūlymą, tačiau neatsižvelgta į siūlymą dėl AIEĮ projekto 3 straipsnio 4 dalies, atitinkamai reikėtų tikslinti ir EEĮ projekto 6 straipsnį.</p>	<p>apskaitos principai, per praėjusius kalendarinius metus nuo praėjusių metų kovo 1 dienos iki einamųjų metų vasario mėnesio paskutinės dienos į elektros tinklus patiekto ir suvartoto elektros energijos kiekio, neviršijančio į elektros tinklus patiekto elektros energijos kiekio, vertės užtikrinimu, ir nepriklausomo auditoriaus ataskaitos patikros išvadą. Šios dalies nuostatos <i>mutatis mutandis</i> taikomos garantinio elektros energijos tiekimo atveju.“</p>
5.	<p>Dėl EEĮ projekto 3 straipsniu keičiamo EEĮ 44 straipsnio 2 dalies 3 punkto:</p> <p>„3) buitiniams vartotojams, kuriems užtikrinamas garantinis tiekimas, taikoma garantinio tiekimo kaina, kuri apskaičiuojama vidutinę einamojo ataskaitinio mėnesio elektros energijos biržos kainą, susiformavusią Lietuvos kainų zonoje kitos paros rinkoje, padauginus iš koeficiento 1,15. Kai toks buitinis vartotojas yra gaminantis vartotojas, kuriam taikomi Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20¹ straipsnio 2 dalyje nustatyti elektros energijos kiekio apskaitos principai, atgautos elektros energijos kiekio atveju – taikoma garantinio tiekimo kaina, kuri apskaičiuojama vidutinę einamojo ataskaitinio mėnesio elektros energijos biržos kainą, susiformavusią Lietuvos kainų zonoje kitos paros rinkoje padauginus iš koeficiento 0,15. Vartotojams, išskyrus buitinius vartotojus, kuriems užtikrinamas garantinis tiekimas, taikoma garantinio tiekimo kaina, kuri apskaičiuojama vidutinę einamojo ataskaitinio mėnesio elektros energijos biržos kainą, susiformavusią Lietuvos kainų zonoje kitos paros rinkoje, padauginus iš koeficiento 1,25. Kai toks vartotojas, išskyrus buitinių vartotojų, yra gaminantis vartotojas, kuriam taikomi Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20¹ straipsnio 2 dalyje nustatyti elektros energijos kiekio apskaitos principai, atgauto</p>	<p>Siekiant, kad garantinio tiekimo paslauga būtų teikiama tik išimtiniais atvejais ir nebūtų piktnaudžiaujama šios paslaugos teikimu, pritariame, jog vartotojams, kuriems taikoma garantinio tiekimo paslauga, per 6 mėn. nepasirinkus tiekėjo, būtų didinami koeficientai, tačiau, atsižvelgiant į tai, kad 6 mėn. trukmę numatoma sumuoti per paskutinius 24 mėnesius, galimi atvejai, kad nuo paskutinio garantinio tiekimo paslaugos teikimo laikotarpio pradžios nepraėjus net mėnesiui, susidarys 6 mėn. laikotarpis, per kurį vartotojui teikta garantinio tiekimo paslauga, ir jau nuo kito mėnesio tokiam vartotojui turės būti taikomas dvigubai didesnis koeficientas. Tokiais atvejais vartotojas, siekdamas išvengti staigaus garantinio tiekimo paslaugos kainos didėjimo, turėtų pasirinkti naują tiekėją per gana trumpą laiko tarpą, dėl ko, tikėtina, gali pritrūkti laiko išsamiai išsinauginėti nepriklausomų tiekėjų pasiūlymus ir pasirinkti geriausią. Siekiant, kad minėtais atvejais vartotojas turėtų daugiau laiko išsinauginėti nepriklausomų tiekėjų pasiūlymams, nebaudžiant juos staigiu garantinio tiekimo paslaugos kainos didėjimu, tačiau kartu siekiant užtikrinti, kad vartotojai nepiktnaudžiautų suteikta teise į garantinį tiekimą ir būtų suinteresuoti kuo greičiau pasirinkti nepriklausomą tiekėją, siūlome minėtus koeficientus didinti ne iš karto, o palaipsniui kiekvieną mėnesį tam tikru dydžiu. Atsižvelgiant į tai, kad atsiskaitant už garantinio tiekimo</p>	<p>Siūlymas EEĮ 44 straipsnio 2 dalies 3 punktą išdėstyti taip:</p> <p>„3) buitiniams vartotojams, kuriems užtikrinamas garantinis tiekimas, taikoma garantinio tiekimo kaina, kuri apskaičiuojama vidutinę einamojo ataskaitinio mėnesio elektros energijos biržos kainą, susiformavusią Lietuvos kainų zonoje kitos paros rinkoje, padauginus iš koeficiento 1,15. Kai toks buitinis vartotojas yra gaminantis vartotojas, kuriam taikomi Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20¹ straipsnio 2 dalyje nustatyti elektros energijos kiekio apskaitos principai, atgautos elektros energijos kiekio atveju – taikoma garantinio tiekimo kaina, kuri apskaičiuojama vidutinę einamojo ataskaitinio mėnesio elektros energijos biržos kainą, susiformavusią Lietuvos kainų zonoje kitos paros rinkoje padauginus iš koeficiento 0,15. Vartotojams, išskyrus buitinius vartotojus, kuriems užtikrinamas garantinis tiekimas, taikoma garantinio tiekimo kaina, kuri apskaičiuojama vidutinę einamojo ataskaitinio mėnesio elektros energijos biržos kainą, susiformavusią Lietuvos kainų zonoje kitos paros rinkoje,</p>

	<p>kiekio atveju – taikoma garantinio tiekimo kaina, kuri apskaičiuojama vidutinę einamojo ataskaitinio mėnesio elektros energijos biržos kainą, susiformavusią Lietuvos kainų zonoje kitos paros rinkoje, padauginus iš koeficiento 0,25. Garantinio tiekimo trukmei viršijus 6 mėnesius per paskutinius 24 mėnesius, nuo kito kalendorinio mėnesio šiame punkte nurodyti koeficientai buitiniams vartotojams (įskaitant gaminančius vartotojus) yra didinami 0,15 dydžiu, o kitiems vartotojams (įskaitant gaminančius vartotojus) – 0,25 dydžiu. Šias kainas apskaičiuoja garantinis elektros energijos tiekėjas ir paskelbia savo interneto svetainėje. Skirtumas tarp faktinių ataskaitinio laikotarpio pajamų ir garantinio elektros energijos tiekėjo patirtų garantinio elektros energijos tiekimo veiklos sąnaudų, įskaitant elektros energijos įsigijimo sąnaudas, priskiriamas garantinio elektros energijos tiekėjo sąnaudoms ar pajamoms pagal šio įstatymo 9 straipsnio 3 dalies 4 punkte nurodytą metodiką.“</p>	<p>paslaugą buitiniams ir nebuitiniams vartotojams taikomi skirtingi koeficientai, tai siūlytina atitinkamai nustatyti ir skirtingus dydžius, kuriais minėti koeficientai būtų didinami.</p>	<p>padauginus iš koeficiento 1,25. Kai toks vartotojas, išskyrus buitinį vartotoją, yra gaminantis vartotojas, kuriam taikomi Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20¹ straipsnio 2 dalyje nustatyti elektros energijos kiekio apskaitos principai, atgauto kiekio atveju – taikoma garantinio tiekimo kaina, kuri apskaičiuojama vidutinę einamojo ataskaitinio mėnesio elektros energijos biržos kainą, susiformavusią Lietuvos kainų zonoje kitos paros rinkoje, padauginus iš koeficiento 0,25. Garantinio tiekimo trukmei viršijus 6 mėnesius per paskutinius 24 mėnesius, nuo kito kalendorinio mėnesio šiame punkte nurodyti koeficientai kas mėnesį didinami suminiu 0,05 dydžiu buitiniams vartotojams (įskaitant gaminančius vartotojus) yra didinami 0,15 dydžiu, o ir 0,10 dydžiu kitiems vartotojams (įskaitant gaminančius vartotojus) —0,25 dydžiu. Šias kainas apskaičiuoja garantinis elektros energijos tiekėjas ir paskelbia savo interneto svetainėje. Skirtumas tarp faktinių ataskaitinio laikotarpio pajamų ir garantinio elektros energijos tiekėjo patirtų garantinio elektros energijos tiekimo veiklos sąnaudų, įskaitant elektros energijos įsigijimo sąnaudas, priskiriamas garantinio elektros energijos tiekėjo sąnaudoms ar pajamoms pagal šio įstatymo 9 straipsnio 3 dalies 4 punkte nurodytą metodiką.“</p>
6.	<p>Dėl EEĮ projekto 4 straipsnio 1 dalimi keičiamo EEĮ 67 straipsnio 14 dalies:</p> <p>„14. Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų kainą, kurią moka šio įstatymo 74 straipsnio 4 dalies 1–3 punktuose nurodyti asmenys ir (arba) viešuosius interesus atitinkančių paslaugų kainą, kurią moka šio įstatymo 74 straipsnio 4 dalies 4 punkte nurodyti</p>	<p>Atsižvelgiant į tai, kad EEĮ 74 straipsnyje yra daugiau VIAP, kurioms finansuoti yra (gali būti) nustatoma VIAP kaina, kurią moka (turėtų mokėti) EEĮ 74 straipsnio 4 dalies 1–3 punktuose nurodyti asmenys, būtų netikslinga numatyti, kad VIAP turi būti nustatoma ne ilgesniam negu dviejų metų laikotarpiui. Šiuo atveju kyla neaiškumas, kada Taryba VIAP turėtų nustatyti</p>	<p>Siūlymas EEĮ 67 straipsnio 14 dalį išdėstyti taip:</p> <p>„14. Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų kainą, kurią moka šio įstatymo 74 straipsnio 4 dalies 1–3 punktuose nurodyti asmenys ir (arba) viešuosius interesus atitinkančių paslaugų kainą, kurią moka šio</p>

	<p>asmenys bei jas sudarančių atskirų sudedamųjų dalių kainas pagal šiame įstatyme nustatytą galutinį viešuosius interesus atitinkančių paslaugų sąrašą, ne ilgesniam negu dviejų metų laikotarpiui nustato Taryba. Taryba, nustatydamą viešuosius interesus atitinkančių paslaugų kainas už šio įstatymo 74 straipsnio 2 dalies 9 punkte teikiamas viešuosius interesus atitinkančias paslaugas, atsižvelgia į gaminančių vartotojų sukuriamą naudą elektros energetikos sistemai ir į informaciją, pateiktą pagal šio įstatymo 41 straipsnio 9 dalį. Gaminančių vartotojų sukuriama nauda elektros energetikos sistemai vertinimą ne vėliau kaip iki einamųjų metų birželio 1 dienos atlieka Taryba, vadovaudamasi Tarybos nustatytais sąlygomis ir tvarka, įvertinant, bet neapsiribojant, gaminančių vartotojų daromą poveikį elektros energijos vidutinių biržos kainų ir biržos kainų tikruoju laiku pokyčiui, perkrovų pajamoms ir gamintojų nuostoliams bei remiantis tinklų operatorių pateikta informacija.“</p>	<p>vieneriems metams, o kada dvejįms, todėl svarbu numatyti aiškias sąlygas, kada VIAP turi būti nustatoma 2 metų laikotarpiui, kada 1 metų.</p> <p>Tuo atveju, jei siekiama, kad VIAP ne ilgesniam kaip 2 metų laikotarpiui būtų nustatoma tik dėl EEĮ 74 straipsnio 2 dalies 9 punkte teikiamų VIAP, siūlytina tikslinti nuostatas.</p>	<p>įstatymo 74 straipsnio 4 dalies 4 punkte nurodyti asmenys bei jas sudarančių atskirų sudedamųjų dalių kainas pagal šiame įstatyme nustatytą galutinį viešuosius interesus atitinkančių paslaugų sąrašą, ne ilgesniam negu dviejų metų laikotarpiui nustato Taryba. Taryba, nustatydamą viešuosius interesus atitinkančių paslaugų kainas už šio įstatymo 74 straipsnio 2 dalies 9 punkte teikiamas viešuosius interesus atitinkančias paslaugas apskaičiuoja dvejįms metams, atsižvelgia atsižvelgdama į gaminančių vartotojų sukuriamą naudą elektros energetikos sistemai ir į informaciją, pateiktą pagal šio įstatymo 41 straipsnio 9 dalį ir prireikus peržiūri ar atnaujina. Gaminančių vartotojų sukuriama nauda elektros energetikos sistemai vertinimą ne vėliau kaip iki einamųjų metų birželio 1 dienos atlieka Taryba, vadovaudamasi Tarybos nustatytais sąlygomis ir tvarka, įvertinant, bet neapsiribojant, gaminančių vartotojų daromą poveikį elektros energijos vidutinių biržos kainų ir biržos kainų tikruoju laiku pokyčiui, perkrovų pajamoms ir gamintojų nuostoliams bei remiantis tinklų operatorių pateikta informacija.“</p>
7.	<p>Dėl EEĮ projekto 4 straipsnio 2 dalimi keičiamo EEĮ 67 straipsnio 15 dalies:</p> <p>„15. Taryba, nustatydamą viešuosius interesus atitinkančių paslaugų kainą, kurią moka šio įstatymo 74 straipsnio 4 dalies 1–3 punktuose nurodyti asmenys, užtikrina, kad būtų atsižvelgiama į šio straipsnio 14 dalyje nurodyto vertinimo rezultatus ir, kad Tarybos nustatyta kaina, kurią moka šio įstatymo 74 straipsnio 4 dalies 1–3 punktuose nurodyti asmenys, atitiktų gaminančių vartotojų sukuriamą naudą elektros energetikos sistemai.“</p>	<p>Atsižvelgiant į tai, kad EEĮ 74 straipsnyje yra daugiau VIAP, kurioms finansuoti yra (gali būti) nustatoma VIAP kaina, kurią moka (turėtų mokėti) EEĮ 74 straipsnio 4 dalies 1–3 punktuose nurodyti asmenys, todėl VIAP kaina neturėtų atitikti gaminančių vartotojų sukuriama nauda elektros energetikos sistemai.</p> <p>Kartu pastebėtina, kad reikalavimas, jog EEĮ 74 straipsnio 4 dalies 1–3 punktuose nurodytų asmenų mokama VIAP kaina atitiktų gaminančių vartotojų sukuriamą naudą elektros energetikos sistemai, nedera su EEĮ projekto 4 straipsnio 3 dalimi siūlomomis EEĮ 67</p>	<p>Siūlymas EEĮ 67 straipsnio 15 dalį išdėstyti taip (jeigu būtų atsižvelgta į Tarybos siūlymą lentelės eil. Nr. 8):</p> <p>„15. Taryba, nustatydamą šio įstatymo 74 straipsnio 2 dalies 9 punkte nurodytos viešuosius interesus atitinkančių paslaugų atitinkančios paslaugos kainą, kurią moka šio įstatymo 74 straipsnio 4 dalies 1–3 punktuose nurodyti asmenys, užtikrina, kad būtų atsižvelgiama atsižvelgia į šio straipsnio 14 dalyje nurodyto vertinimo</p>

		<p>straipsnio 16 dalies nuostatomis, pagal kurias, jei VIAP kaina, kurią moka EEĮ 74 straipsnio 4 dalies 4 punkte nurodyti asmenys, viršytų 0,01 Eur/kWh, tai ta dalis, kuri viršytų 0,01 Eur/kWh, būtų proporcingomis dalimis paskirstoma tarp elektros energijos tiekėjo ir šio EEĮ 74 straipsnio 4 dalies 1–3 punktuose nurodytų asmenų, t. y. nustatant EEĮ 74 straipsnio 4 dalies 1–3 punktuose nurodytiems asmenims EEĮ 74 straipsnio 2 dalies 9 punkte nurodytos VIAP kainą, būtų įvertinama ne tik gamintojų sukuriamą naudą elektros energetikos sistemai, bet ir šiomis naudomis nepadengta tiekėjų patiriamų sąnaudų, teikiant atitinkamą VIAP, dalis.</p> <p>Tuo atveju, jeigu būtų atsižvelgta į Tarybos pastabą, nurodytą lentelės eil. Nr. 8, patikslinant 67 straipsnio 16 dalį pagal tos pačios eilutės skiltyje „Siūlomi pakeitimai“ pateiktą Tarybos siūlymą, siūlome EEĮ 67 straipsnio 15 dalies nuostatas patikslinti, nurodant EEĮ 74 straipsnio 4 dalies 1–3 punktuose nurodytų asmenų konkrečią VIAP kainą, kuri turi atitikti gaminančių vartotojų sukuriamą naudą elektros energetikos sistemai (žr. skiltį „Siūlomi pakeitimai“).</p> <p>Kitu atveju, siūlome patikslinti EEĮ projektu siūlomas EEĮ 67 straipsnio 15 dalies nuostatas taip, kad jos derėtų su siūlomomis EEĮ 67 straipsnio 16 dalies nuostatomis.</p>	<p>rezultatus ir užtikrina, kad Tarybos nustatyta kaina, kurią moka šio įstatymo 74 straipsnio 4 dalies 1–3 punktuose nurodyti asmenys, atitiktų gaminančių vartotojų sukuriamą naudą elektros energetikos sistemai.“</p>
8.	<p>Dėl EEĮ projekto 4 straipsnio 3 dalimi keičiamo EEĮ 67 straipsnio 16 dalies:</p> <p>„16. Taryba viešuosius interesus atitinkančių paslaugų kainą, kurią moka šio įstatymo 74 straipsnio 4 dalies 4 punkte nurodyti asmenys, nustato atsižvelgdama į finansinį poveikį elektros energijos tiekėjams ir garantiniam elektros energijos tiekėjui, vadovaujantis šio įstatymo 41 straipsnio 9 dalyje pateikta informacija. Ši kaina negali būti didesnė kaip 0,01 euro (be PVM) už 1 kWh į elektros tinklus patiektos elektros energijos. Kainos dalis, kuria viršijama 0,01 euro (be PVM) už 1 kWh, proporcingomis dalimis paskirstoma tarp elektros energijos tiekėjo ir šio įstatymo 74 straipsnio 4 dalies</p>	<p>1. Aiškinamajame rašte nurodoma, kad „<i>Siekiant užtikrinti subalansuotą gaminančių vartotojų plėtrą, išvengiant kryžminio subsidijavimo, taip užtikrinant sąžiningas veiklos sąlygas rinkoje bei kartu išsaugant vartotojams patrauklų apskaitos modelį, AIEĮ ir EEĮ projektais siūloma numatyti, kad elektros energijos tiekėjų veikla, susijusi su pareiga užtikrinti dvipusės apskaitos modelio taikymą gaminantiems vartotojams yra laikoma viešuosius interesus atitinkanti paslauga (toliau – VIAP), ir nustatyti kompensacinį mechanizmą, kuris veiktų per VIAP schemą, kuomet lėšos už VIAP teikimą būtų surenkamos iš gaminančių vartotojų ir kitų elektros energijos vartotojų, atsižvelgiant į gaminančių</i></p>	<p>Siūlymas EEĮ 67 straipsnio 16 dalį išdėstyti taip:</p> <p>„16. Taryba viešuosius interesus atitinkančių paslaugų kainą, kurią moka šio įstatymo 74 straipsnio 4 dalies 4 punkte nurodyti asmenys, nustato atsižvelgdama į finansinį poveikį elektros energijos tiekėjams ir garantiniam elektros energijos tiekėjui, vadovaujantis šio įstatymo 41 straipsnio 9 dalyje pateikta informacija. Ši kaina negali būti didesnė kaip 0,01 euro (be PVM) už 1 kWh į elektros tinklus patiektos elektros energijos. Kainos dalis, kuria</p>

	1–3 punktuose nurodytų asmenų.“	<p><i>vartotojų sukuriama naudą elektros energetikos sistemai.“</i></p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad siūlomu reglamentavimu prieštaraujama aiškinamajame rašte nurodytam teisės aktų pakeitimų tikslui, išvengti kryžminio subsidijavimo, kadangi visi vartotojai dengtų kur kas didesnius nepriklausomų tiekėjų nuostolius, negu gaminantys vartotojai sukurtų naudą elektros energetikos sistemai.</p> <p>Papildomai pažymėtina, kad tai prieštarautų ir EEĮ projekto 4 straipsnio 2 dalimi keičiamo EEĮ 67 straipsnio 15 dalies nuostatoms, kuriomis numatoma, kad Tarybos nustatyta VIAP kaina, kurią moka šio įstatymo 74 straipsnio 4 dalies 1–3 punktuose nurodyti asmenys, turi atitikti gaminančių vartotojų sukuriama naudą elektros energetikos sistemai.</p> <p>Siekiant išvengti kryžminio subsidijavimo Taryba siūlytų nustatyti, kad kainos dalis, kuria viršijama 0,01 euro (be PVM) už 1 kWh, būtų paskirstoma gaminantiems vartotojams ateinančiais laikotarpiais.</p> <p>Tuo atveju, jeigu nebūtų atsižvelgta į šią pastabą ir pateiktą siūlymą, siekiant proporcingai spręsti aiškinamajame rašte nurodytas problemas, kaip alternatyvą, siūlytume dydį, kuris viršija 0,01 euro (be PVM) už 1 kWh, paskirstyti tarp elektros energijos tiekėjo, gaminančio vartotojo ir vartotojo.</p> <p>2. Prašytume patikslinti (paaiškinti), kaip dydį, kuris viršija 0,01 euro (be PVM) už 1 kWh, reikėtų proporcingomis dalimis paskirstyti tarp EEĮ projekto 4 straipsnio 3 dalyje nurodytų asmenų – tiekėjų ir vartotojų, t. y. nuo kokio dydžio turėtų būti skaičiuojama proporcija, siekiant padalyti minėtą dydį tiekėjams ir vartotojams.</p>	<p>viršijama 0,01 euro (be PVM) už 1 kWh, proporcingomis dalimis paskirstoma tarp elektros energijos tiekėjo ir šio įstatymo 74 straipsnio 4 dalies 1–3 punktuose nurodytų asmenų paskirstoma šio įstatymo 74 straipsnio 4 dalies 4 punkte nurodytiems asmenims ateinančiais laikotarpiais, neviršijant 0,01 euro (be PVM) už 1 kWh.“</p>
9.	„1) naudoja elektros energiją ūkiniais poreikiais tenkinti ir kurių elektros energijos gamybos ir (ar) vartojimo įrenginiai prijungti prie tinklų operatoriaus valdomų elektros tinklų – už visą iš tinklų operatoriaus valdomų elektros tinklų suvartotą elektros energijos kiekį, išskyrus gaminančius vartotojus;“	<p>Atsižvelgdami į tai, kad VIAP lėšos renkamos pagal kilovatvalandes, manome, kad siekiant aiškumo, būtų tikslinga EEĮ projektu nustatyti ne išimtį gaminantiems vartotojams, o jų iš elektros tinklų suvartotos elektros energijos kiekiui, už kurį nebūtų renkamos VIAP lėšos. Ypač tai aktualu dėl gaminančių vartotojų, kuriems taikoma Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo</p>	

		20 ⁴ straipsnyje nustatyta grynojo atsiskaitymo apskaita. Dėl išdėstytų motyvų siūlome , aiškiai nustatyti išimtį, už kurį gaminančių vartotojų iš elektros tinklų suvartotos elektros energijos kiekį nebūtų renkamos VIAP lėšos.	
10.			
Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 pakeitimo įstatymo Nr. XV-169 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Įstatymo pakeitimo projektas)			
11.	<p>Dėl Įstatymo pakeitimo projekto 1 straipsniu keičiama 1 straipsnio 1 dalimi keičiamo EEĮ 44 straipsnio 2 dalies 3 punkto:</p> <p>„3) buitiniams vartotojams, kuriems užtikrinamas garantinis tiekimas, išskyrus pažeidžiamus vartotojus, taikoma garantinio tiekimo kaina, kuri apskaičiuojama vidutinę einamojo ataskaitinio mėnesio elektros energijos biržos kainą, susiformavusią Lietuvos kainų zonoje kitos paros rinkoje, padauginus iš koeficiento 1,15. Kai toks buitinis vartotojas yra gaminantis vartotojas, kuriam taikomi Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20¹ straipsnio 2 dalyje nustatyti elektros energijos kiekio apskaitos principai, atgautos elektros energijos kiekio atveju – taikoma garantinio tiekimo kaina, kuri apskaičiuojama vidutinę einamojo ataskaitinio mėnesio elektros energijos biržos kainą, susiformavusią Lietuvos kainų zonoje kitos paros rinkoje padauginus iš koeficiento 0,15. Vartotojams, išskyrus buitinius vartotojus, kuriems užtikrinamas garantinis tiekimas, taikoma garantinio tiekimo kaina, kuri apskaičiuojama vidutinę einamojo ataskaitinio mėnesio elektros energijos biržos kainą, susiformavusią Lietuvos kainų zonoje kitos paros rinkoje, padauginus iš koeficiento 1,25. Kai toks vartotojas, išskyrus buitinių vartotojų, yra gaminantis vartotojas, kuriam</p>	Žr. pastabas ir pasiūlymus lentelės eil. Nr. 4.	Pasiūlymas analogiškas kaip lentelės eil. Nr. 4.

<p>taikomi Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20¹ straipsnio 2 dalyje nustatyti elektros energijos kiekio apskaitos principai, atgauto kiekio atveju – taikoma garantinio tiekimo kaina, kuri apskaičiuojama vidutinę einamojo ataskaitinio mėnesio elektros energijos biržos kainą, susiformavusią Lietuvos kainų zonoje kitos paros rinkoje, padauginus iš koeficiento 0,25. Garantinio tiekimo trukmei viršijus 6 mėnesius per paskutinius 24 mėnesius, nuo kito kalendorinio mėnesio šiame punkte nurodyti koeficientai buitiniams vartotojams (įskaitant gaminančius vartotojus) yra didinami 0,15 dydžiu, o kitiems vartotojams (įskaitant gaminančius vartotojus) – 0,25 dydžiu. Šias kainas apskaičiuoja garantinis elektros energijos tiekėjas ir paskelbia savo interneto svetainėje. Garantinio tiekimo kainą pažeidžiamiesiems vartotojams nustato ir skelbia Taryba. Garantinio tiekimo kaina pažeidžiamiesiems vartotojams nustatoma kaip elektros energijos įsigijimo ir garantinio tiekimo pažeidžiamiesiems vartotojams paslaugos kainų, apskaičiuojamų Tarybos metodikoje nustatyta tvarka, suma. Skirtumas tarp faktinių ataskaitinio laikotarpio pajamų ir garantinio elektros energijos tiekėjo patirtų garantinio elektros energijos tiekimo veiklos sąnaudų, įskaitant elektros energijos įsigijimo sąnaudas, priskiriamas garantinio elektros energijos tiekėjo sąnaudoms ar pajamoms pagal šio įstatymo 9 straipsnio 3 dalies 4 punkte nurodytą metodiką. Garantinio elektros energijos tiekimo kaina apskaičiuojama šio įstatymo 67 straipsnio 4 dalyje nurodytu periodiškumu ir terminais. Kai yra esminių vieno ar kelių veiksmų, kuriais remiantis buvo nustatyta garantinio tiekimo pažeidžiamiesiems vartotojams kaina, pokyčių, įskaitant esminį</p>		
--	--	--

	paslaugų apimties, infliacijos, mokesčių, kitų objektyvių (nuo garantinio elektros energijos tiekėjo nepriklausančių) veiksnų pokytį, ši kaina koreguojama ne dažniau kaip du kartus per metus ir įsigalioja praėjus ne mažiau kaip vienam mėnesiui nuo jos paskelbimo.“		
--	--	--	--

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Valstybinė energetikos reguliavimo taryba 188706554, Verkių g. 25C-1, Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ PAKARTOTINIO DERINIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2025-11-03 Nr. R2-(NRM)-5973
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2025-11-04 Nr. 2-4711
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Renatas Pocius, Tarybos pirmininkas
Sertifikatas išduotas	RENATAS POCIUS, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2025-11-03 14:39:54 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-X-L
Laiko žymoje nurodytas laikas	2025-11-03 14:39:58 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA ECC, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2024-06-13 12:31:45 – 2028-06-12 12:31:45
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA-2, VI Registru Centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, į.k.188706554 LT", sertifikatas galioja nuo 2023-05-24 14:50:51 iki 2026-05-23 14:50:51 "Gauto dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA-2, VI Registru Centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, į.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2025-05-16 11:31:08 iki 2028-05-15 11:31:08
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	1
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema Avilys, versija 3.5.76.1
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2025-11-04 08:42:48)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2025-11-04 08:42:48 DBSIS